

پروپوزال نویسی

مدرسه مجازی رویش

@mroyesh

www.mroyesh.ir

حق نشر محفوظ است

(لطفا از انتشار و یا ارسال به دیگران خودداری فرمایید)

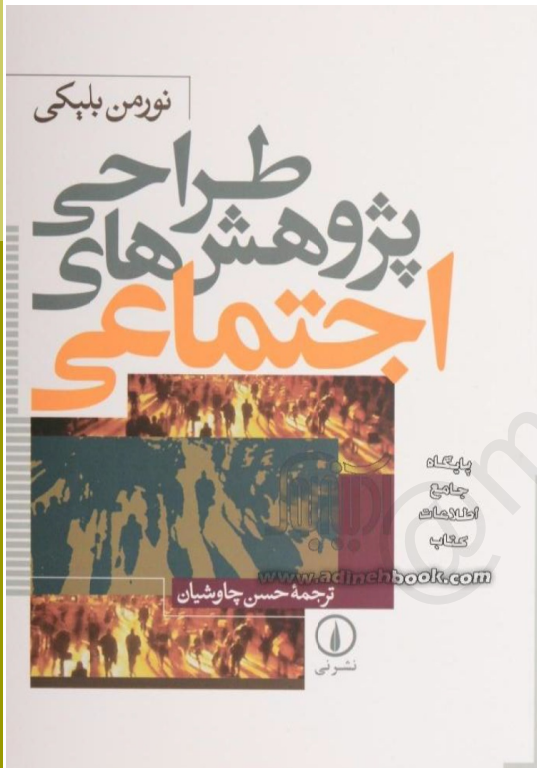
توجه:

فایل ویدیویی و صوتی تدریس این پاورپوینت را می‌توانید از
فروشگاه مدرسه مجازی رویش دانلود نمایید:

<http://mroyesh.4kia.ir>

منابع اصلی

- طراحی پژوهش های اجتماعی، بلیکی
- طرح پژوهش، کرسول

مراحل تحقیق علمی

نگارش
تحقیق

اجرای
تحقیق

طراحی
تحقیق

طراحی تحقیق

@mroyesh
رویش

طراحی تحقیق

□ در موارد عدم ارائه مسئله از سوی مرکز پژوهشی

1. انتخاب موضوع

علاقه / سوابق خود / لوازم: تناسب با رشته، وجود پیشینه، زمان، در دسترس بودن منابع و استاد راهنما و ...

2. تشخیص مشکل

تفکر، مطالعه اکتشافی (عناوین مقالات و پایان نامه ها، بررسی پیشنهادها و ...) و مصاحبه اکتشافی (با استاد راهنما و مشاور)

3. تبدیل مشکل به مسئله

4. نگارش طرحنامه

فردی یا با نظارت استاد راهنما، پس از بررسی پیشینه و فقدان مورد مشابه)

مثال طراحی تحقیق

- موضوع: فضای مجازی
- مشکل (معضل): خطرات فضای مجازی برای کودکان
- مسئله:
 - توصیفی محض: چیستی
 - توصیفی تبیینی / تفهیمی (چرایی): کشف عوامل - علت یا دلیل - (فردی، خانوادگی، اجتماعی)
 - توصیفی تحلیلی: پیامدهای کنونی یا آتی (فردی، خانوادگی، اجتماعی)
 - توصیفی انتقادی: نقد سیاست ها ...
 - تجویزی: چگونگی حل آسیب های فضای مجازی کودکان (فردی، حاکمیتی)
- عنوان: مطالعه توصیفی آسیب های فضای مجازی بر کودکان

انواع تحقیق

□ کمی، کیفی

□ اسنادی، میدانی

□ بنیادی یا کاربردی

■ بنیادی یا نظری، مثل توصیف، تحلیل، پیش بینی و ...

□ الگوی خانواده مطلوب از منظر رهبر انقلاب

■ کاربردی (مثل تغییر یک رویه در جامعه، ارزیابی یک رخداد و ...)

□ تاثیر حجاب بر کاهش تعارضات زوجین

نگارش طرحنامه

@mroyesh
رویش

طرحنامه (پروپوزال)

□ یکی از مراحل طراحی تحقیق: نگارش طرحنامه

□ طرحنامه

■ پروپوزال (در لغت: پیشنهاد)، طرح پژوهش، طرح تحقیق، پیشنهاد (مصوب فرهنگستان)، پیشنهاد پژوهش، پیشنهاد پژوهشی، research proposal، مقترح البحث العلمي

□ بلیکی: تفاوت پیشنهاد پژوهش (research proposal) و طرح پژوهش (research design)، طرح پژوهش پیش از پیشنهاد پژوهش نوشته می شود و معمولا یک سند عمومی نیست

□ هدف:

□ نقشه راه و نقشه ساختمان خود

□ متقاعدسازی دیگران

□ طرحنامه اجمالی (اولیه) و طرحنامه تفصیلی (اصلی)

□ طرحنامه تفصیلی، خلاصه ۱ - ۳ فصل پایان نامه است
(کلیات/مبانی نظری/روش)

بخش های طرحنامه تفصیلی

طرحنامه تفصیلی

1. عنوان
2. بیان مسئله
3. سوال اصلی و سوالات فرعی
4. هدف کلی و اهداف جزئی
5. اهمیت مسئله و ضرورت تحقیق
6. پیشینه تحقیق
7. مبانی نظری: مفاهیم/ چارچوب مفهومی/ نظریه ها/ چارچوب نظری (+ فرضیه)
8. روش تحقیق
9. فصل بندی تحقیق
10. زمان بندی و بودجه بندی تحقیق
11. منابع تحقیق (+منابع پروپوزال)

طرحنامه اجمالی

- عنوان
- بیان مسئله
- سوال اصلی و سوالات فرعی
- هدف کلی و اهداف فرعی
- اهمیت مسئله و ضرورت تحقیق
- پیشینه تحقیق
- مبانی نظری: مفاهیم / چارچوب مفهومی / نظریه ها / چارچوب نظری (+ فرضیه)
- روش تحقیق
- فصل بندی تحقیق
- زمان بندی و بودجه بندی تحقیق
- منابع تحقیق (+منابع پروپوزال)

پروپوزال

□ شامل ۳ محور: چیستی، چرایی، چگونگی

■ چیستی

- عنوان
- بیان مسئله
- سوال اصلی و سوالات فرعی
- هدف کلی و اهداف فرعی

■ چرایی

- اهمیت مسئله و ضرورت تحقیق
- پیشینه تحقیق

■ چگونگی

- مبانی نظری: مفاهیم/ چارچوب مفهومی/ نظریه ها/ چارچوب نظری (+ فرضیه)
- روش تحقیق
- فصل بندی تحقیق
- زمان بندی و بودجه بندی تحقیق
- منابع تحقیق (+منابع پروپوزال)

-
- ترتیب ساختاری طرحنامه را باید حفظ کرد، اما لزوماً نباید به ترتیب طرحنامه را تکمیل کرد، مثلاً
 - عنوان آخر کار
 - پیشینه مقدم بر بسیاری از بخش‌ها
 - چارچوب مفهومی مقدم بر سوال

-
- حوزه علمیه برادران
 - جامعه الزهرا (س)
 - دانشگاه باقر العلوم (ع)
 - پژوهشکده باقر العلوم (ع)
 - دانشکده معارف دانشگاه تهران

١. عنوان

-
- عنوان متناظر با مسئله و سوال تحقیق
 - حداکثر ۱۲ کلمه
 - واژه های علمی:
 - مطالعه، تحلیل، توصیف، مقایسه و ...

٢. بيان مسأله

Statement of the problem

بیان مسئله (چیستی)

□ نه «بیان موضوع»

■ باید مسئله بیان شود. یک مسئله جزئی و دقیق و نه یک موضوع کلی. مثلا فضای سایبری یک موضوع است و آسیب های استفاده کودکان از فضای سایبری یک مسئله است.

□ در این بخش به «اهمیت مسئله» پرداخته نمی شود و جایگاه طرح آن بخش دیگری از طرحنامه است؛ در اینجا پژوهشگر فقط باید زمینه چینی کند برای روشن شدن سوال و مسئله تحقیق

بیان مسئله (نگارش)

- سبک نوشتاری بیان مسئله، هرم وارونه (یا قیف) است؛ یعنی مطالب از کلی به جزئی بیان می شود؛ تا جایی که به مسئله تحقیق ختم شود.
- به بیان دیگر، بیان مسئله با یک حقیقت عام (General Truth) شروع می شود و با سوال تحقیق خاتمه می یابد.

□ یک راه بیان مسئله:

■ بیان وضعیت مطلوب

■ بیان وضعیت فعلی

■ روشن شدن وجود مسئله

□ در بیان مساله ، باید مسئله به گونه ای بیان شود که هر فرد دیگری با خواندن متن، همان مسئله و سوال تحقیق در ذهن او نیز به وجود آید

□ به عنوان مثال اگر پژوهشگری بخواهد درباره مراسم شب های چهارشنبه مسجد مقدس جمکران تحقیقی انجام دهد، در بیان مسئله می تواند چنین چینی را طی کند:

■ اقبال به دین افزایش یافته است/ طبعاً اقبال به اماکن زیارتی و مسجد جمکران نیز افزایش یافته است/ بعضاً دیده می شود که برخی زائران ذهنیت های اشتباهی دارند/ این تحقیق می کوشد معنای زیارت را در ذهنیت زائران مطالعه کند .

۳. سوالات تحقیق

مدرسہ امرویش رویش
@mroyesh

□ پس از بیان مسئله، سوالات تحقیق بیان می شود.
پرسش‌های تحقیق معمولا شامل سه نوع چیستی، چرایی و
چگونگی است (بلیکی، ص ۴۰). سوالات چیستی در تحقیقات
توصیفی است و سوالات چرایی در تحقیقات تبیینی و تفهمی
است و سوالات چگونگی در تحقیقات کاربردی و به منظور
ایجاد تغییر است (رک. همان).

-
- سوال اصلی تحقیق، متناظر با عنوان تحقیق است و معمولا یک سوال است.
 - سوال باید دارای ویژگی‌هایی باشد از جمله روشن و غیرکلی، قابلیت تحقیق، عدم قضاوت یا سوگیری ارزشی.

@mroyesh

تغییرات سبک مدیریت مدیران چه تاثیری در زندگی کارکنان دارد؟	تغییرات؟ زندگی کارکنان؟ (شغلی، خانوادگی، اجتماعی و ...)، مدیران؟ (مدیران عالی یا میانی)
علل کاهش جایگاه دانشگاه چیست؟	اثبات کاهش؟ جایگاه؟ (علمی، اجتماعی)، در منظر چه کسانی؟ کدام نوع دانشگاه؟
نگرش مدیران عالی کشور به مسئله صادرات چیست؟	
علت بقای مدیران فاسد کشور چیست؟	

□ تفاوت سوال فرعی با سوال کمکی

□ سوال فرعی سوالی است که به آن در فصل یافته های تحقیق پاسخ داده می شود، بنابراین سوالاتی که پاسخ آنها در بخش کلیات یا مباحث نظری بیاید، سوال فرعی محسوب نمی شود. و طبعاً پاسخ آنها، یافته تحقیق قلمداد نمی شود، گرچه محقق باید قبل از پاسخ به سوال اصلی، به پاسخ آنها دست یابد

-
- راه ایجاد سوال فرعی:
 - طراحی چارچوب مفهومی (ابعاد مسئله)
 - بر اساس روش تحقیق (رک. کرسول، پویش کیفی)
 - در گزیند تئوری، زمینه ها و عوامل و ... سوال فرعی می شود

-
- سوال اصلی: الگوی گروه مسیحیان به اسلام چگونه است؟
 - سوالات فرعی صوری صحیح:
 - الگوی گروه مسیحیان کاتولیک به مذهب تشیع چگونه است؟
 - الگوی گروه مسیحیان کاتولیک به مذهب تسنن چگونه است؟
 - الگوی گروه مسیحیان پروتستان به مذهب تشیع چگونه است؟
 - الگوی گروه مسیحیان پروتستان به مذهب تسنن چگونه است؟

 - سوالات فرعی صوری ناصحیح:
 - الگو شامل چه انواعی است؟
 - مسیحیت شامل چه فرقه هایی است؟

□ سوال اصلی: تا چه حد به رفتار مسئولانه در قبال محیط زیست عمل می شود؟
(بلیکی، ص ۹۵)

□ سوالات فرعی مفهومی:

□ چه درصدی از ساکنان مرتبا زباله های خانگی خود را بازیافت می کنند؟

□ چه نسبتی از ساکنان از خریدن محصولات زیان آور برای محیط زیست خودداری می کنند؟

□ چه نسبتی از دانشجویان به طور فعال در گروه های محیط زیستی فعالیت دارند؟

□ سوال اصلی: مهم ترین اشتراک و افتراق نظرات علامه طباطبایی و امیل دورکیم درباره عوامل انسجام اجتماعی کدام است؟

□ سؤالات فرعی مفهومی:

□ دین چه نقشی در انسجام اجتماعی دارد؟

□ میزان تأثیرگذاری قانون در انسجام اجتماعی تا چه اندازه است؟

□ سازوکار تأثیرگذاری قواعد اخلاقی در انسجام اجتماعی چگونه است؟

۴. اهداف تحقیق

تلاشی است برای دادن توصیفی اولیه و خام یا شاید کسب فهم اولیه ای از یک پدیده اجتماعی	اکتشاف	بنیادی
فراهم آوردن شرح کامل و دقیق یا اندازه گیری دقیق و گزارش ویژگی های جمعیت ها، گروه ها یا پدیده ها که شامل اثبات وجود توالی های منظم نیز می شود	توصیف	
نشان دادن عناصر، عوامل یا مکانیسم های دخیل در ایجاد وضعیت یا توالی های منظم پدیده های اجتماعی	تبیین	
یافتن دلایلی برای کنش اجتماعی خاصی یا برای وقوع رویداد خاصی یا روند یک جریان اجتماعی. این دلایل از دلایلی استنتاج می شوند که توسط خود کنشگران اجتماعی بیان می گردند	فهم	
استفاده از تبیین یا فهم یک پدیده برای مفروض داشتن نتایج معین تحت شرایط خاص	پیش بینی	
مداخله در یک وضعیت اجتماعی از طریق دستکاری بعضی از جنبه های آن یا همیاری یا شرکت کنندگان در انجام چنین کاری که ترجیحا بر مبنای فهم یا تبیین ثابت شده ای صورت می پذیرد	تغییر	کاربردی
نظارت بر برنامه های مداخله اجتماعی به منظور برآورد موفقیت آنها در رسیدن به نتایج مطلوب و همچنین کمک به حل مسائل و سیاستگذاری	ارزشیابی	
شناسایی پیامدهای اجتماعی و فرهنگی محتمل پروژه های برنامه ریزی شده و تغییرات فنی یا کنش های سیاسی بر ساختارهای اجتماعی، فرایندهای اجتماعی و یا مردم	برآورد تاثیر اجتماعی	

□ مقایسه؟

□ خیر، مقایسه یا شکلی از توصیف است و یا روشی برای دستیابی به تبیین یا فهم (بلیکی، ۱۳۸۴، ص ۱۰۱).

اهداف تحقیق (نگارش)

- هدف تحقیق متناظر با سوالات تحقیق است؛ بدین معنا که هر نوع از سوالات با نوع خاصی از اهداف در ارتباط است.
- جدول ذیل این تناظر سوال تحقیق و هدف تحقیق را از منظر بلیکی به تصویر می کشد (رک. بلیکی، ۱۳۸۴، ۱۱۵):

مثال	هدف	سوال
چه چیزی ممکن است در حال وقوع باشد؟ چه کسانی درگیر آن هستند؟ به چه طریقی؟	اکتشاف	چه
چه چیزی رخ می دهد؟ چه کسانی درگیر آن هستند؟ به چه طریقی؟	توصیف	
چه اتفاقی احتمالاً خواهد افتاد؟	پیش بینی	
چگونه می توان آن را در مسیر متفاوتی انداخت؟	تغییر	چگونه
چرا رخ می دهد؟	فهم	چرا
چرا رخ می دهد؟	تبیین	
پیامدهای اجتماعی و محیط زیستی و فردی آن چه بوده است و یا چه می تواند باشد؟ چرا این پیامدها حادث شده اند؟	برآورد تاثیر	چه، چرا
چه اتفاقی افتاده است؟ چرا رخ داده است؟	ارزشیابی	

۵. اهمیت و ضرورت تحقیق

□ انجام تحقیق چه فواید نظری (علمی) و کاربردی (عملی، اجتماعی) دارد؟

□ انجام ندادن تحقیق چه ضررهای نظری و کاربردی دارد؟

■ برخی ضرورت تحقیق را فراتر از اهمیت تحقیق می دانند و بر این باورند که باید پژوهشگر پس از ذکر اهمیت تحقیق، نشان دهد که این موضوع مهم، حائز اولویت نیز می باشد و از این رو انجام تحقیق درباره آن ضرورت دارد.

■ در این نگاه، ابعاد علمی، نشان دهنده اهمیت و ابعاد اجتماعی نشان دهنده ضرورت است (مثلا وجود خودکشی بالا در جامعه)

□ اهمیت تحقیق نباید وابسته به پیشینه تحقیق باشد

■ اثبات اهمیت تحقیق، فارغ از اینکه در این موضوع پیشینه ای وجود دارد یا خیر انجام می شود. هر چند فقدان پیشینه اهمیت تحقیق را افزایش می دهد؛ اما فقدان پیشینه نشان دهنده اهمیت تحقیق نیست.

□ مثال:

□ فهم معنای ذهنی زائران چنار خونبار قزوین

□ اهمیت: جلوگیری از گسترش خرافات (فایده کاربردی)

@mroyesh

۶. پيشينه تحقيق

پیشینه تحقیق

□ نه پیشینه مسئله یا موضوع

■ مثال، اگر هدف تحقیق، تبیین تاثیر شبکه های اجتماعی بر روابط زوجین است، نویسنده نباید به بررسی پیشینه شبکه های اجتماعی بپردازد، بلکه باید به تحقیقاتی اشاره کند که مسئله ای مشابه او داشته اند.

□ نه منبع تحقیق

■ منظور از پیشینه تحقیق، منبع تحقیق نیست. هر چند برخی پیشینه ها به عنوان منبع نیز مورد استفاده قرار می گیرند، اما برخی منابع، پیشینه نیستند. به عنوان مثال، اگر هدف تحقیق، شناخت تاثیرات جامعه شناختی صله رحم در روایات است، کتاب های حدیثی، منبع هستند و نه پیشینه. مثال دیگر آنکه، اگر هدف تحقیق، مقایسه تطبیقی سنت های الهی در آثار شهید صدر و شهید مطهری است، کتاب سنت های تاریخی شهید صدر، منبع است نه پیشینه.

پیشینه تحقیق □

- جستجو و کشف پیشینه
- نگارش و گزارش پیشینه

پیشینه تحقیق

□ منابع جستجوی پیشینه تحقیق

■ کتاب

■ مقاله

□ مقالات همایشی

■ طرح های پژوهشی

■ پایان نامه

■ و ...

پیشینه تحقیق

■ کتاب

□ سایت خانه کتاب و ادبیات

□ <https://db.ketab.ir>

□ فهرست کتاب را ارائه می دهد

□ لایب جن: دانلود کتاب انگلیسی

□ <http://gen.lib.rus.ec/>

The screenshot shows the Ketab.ir website interface. At the top, there is a search bar with a magnifying glass icon and a dropdown menu for 'کتاب' (Book). Below the search bar, there is a navigation bar with links for 'صفحه اصلی' (Home), 'بازگشت به اطلاعات' (Back to information), 'فصل ها' (Chapters), 'فروشگاه های دارای کارت خوان' (Stores with card payment), 'تماس با ما' (Contact us), and 'مراجعه ما' (Visit us). A 'پول بخت کتاب' (Book Lottery) button is also visible. Below the navigation bar, there is a 'تازه های کتاب' (New Books) section with a 'بیشتر ...' (More ...) button. The main content area displays a grid of six book covers with their respective titles and authors:

کتاب	نویسنده	شابک
نیچه و رمانتیسم	نقش: ... شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۴۲۴-۰۲-۷	
وضعیت تولیدی: تحلیل جامعه‌شناختی شعر ...	نقش: ... شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۴۲۴-۰۵-۸	
کوه میان ما	نقش: ... شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۸۴-۱۷۷-۲	
زن دوم	نقش: ... شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۸۴-۱۷۰-۳	
فرار کن (رمان)	نقش: ... شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۸۴-۱۷۳-۴	
مردی از شب	نقش: ... شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۸۴-۱۶۴-۲	

پیشینه تحقیق

□ شناخت کتاب مناسب:

- قدیمی و مرجع
- مشهور و پر استناد
- نویسنده
- ناشر
- دانشگاهی، پژوهشگاهی
- منابع اساتید در کلاس درس

□ در صورتی که پژوهشگر کتابی را مناسب تشخیص دهد چند راه برای دستیابی به کتاب پیش روی اوست: الف. خرید کتاب چاپی: وی می تواند از طریق سایت آدینه بوک یا انتشارات آگاه و ...، کتاب (یا نسخه دست دوم کتاب در سایت آدینه بوک) را به صورت آنلاین سفارش دهد

□ ب. خرید کتاب اندرویدی: کتابخوان های متعددی وجود دارد که پژوهشگر می تواند با نصب آنها، نسخه اندرویدی کتاب را با قیمتی مناسب تر تهیه و مطالعه کند. از جمله این کتابخوان می توان به این موارد اشاره کرد: سمت (نشر سمت)، کتاب الکترونیک ایران، فراکتاب، طاقچه، فیدیبو، همراه نور، بازار کتاب، نشر نی، پاتوق کتاب.

□ ج. امانت گرفتن کتاب: پژوهشگر می تواند در گام نخست، در

پیشینه تحقیق

□ مقاله علمی (ژورنال)

- مقالات مجلات: سایت نورمگز، علوم انسانی، مگیران، اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی (sid.ir) و ...
- مقالات همایشی: سیویلیکا، اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی (sid.ir)، فهرستی در ایران داک
 - نکته: مقالات همایشی ضعیف تر و مقدمه مقاله علمی
- مقاله انگلیسی: پروکوئست، سیج
- منابع مقالات؛ سر رشته مناسب کشف منابع دیگر

□ طرح های پژوهشی

- اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی (sid.ir)
- فهرستی در ایران داک

پیشینه تحقیق

□ پایان نامه

□ ایران داک

□ حوزوی: سایت حوزه <https://hawzah.net/fa/seminar/list/>

پیشینه تحقیق

□ سایت علم نت

■ <https://elmnet.ir>

علم نت چیست؟

علم نت یک موتور جستجوی علمی است که تلاش می کند امکان جستجو در کلیه اسناد علمی فارسی نمایه شده در پایگاه های مختلف مانند مگیران، سیویلیکا، ایرانداک و ... را از طریق یک درگاه واحد در اختیار پژوهشگران قرار دهد. بیشتر

پیشینه تحقیق (نگارش)

- تقسیم بندی موضوعی (نه قالبی: کتاب، مقاله و ...)
- انتخاب ۱-۲ مورد برتر و نوشتن: سوال+روش+یافته آنها
- نقد
- بیان وجه تمایز و بیان چگونگی استفاده از آن در تحقیق

پیشینه تحقیق

- مثال: مطالعه پدیدارشناختی زائران چنار خونبار قزوین
- الف. تحقیقاتی که به مطالعه پدیدارشناختی زیارت پرداخته اند
- ب. تحقیقاتی که به مطالعه چنار خونبار پرداخته اند
- تحقیقاتی که به مطالعه پدیدارشناختی چنار خونبار پرداخته اند

پیشینه تحقیق

- مثال: مطالعه پدیدارشناختی زائران چنار خونبار قزوین
- الف. تحقیقاتی که به مطالعه پدیدارشناختی زیارت پرداخته اند
 - محمدی (۱۳۹۰) در تحقیقی به مطالعه معنای ذهنی کنشگران مراسم قالیشویان مشهد اردهال پرداخته است. وی با استفاده از روش پدیدارشناسی و تکنیک مصاحبه نیمه ساختاریافته و مشاهده مشارکتی، بدین نتیجه دست یافته است که معنای ذهنی کنشگران به دو گونه مراسم تفریحی و مراسم معنوی قابل تفکیک است.
 - (نقد) به نظر می‌رسد یافته تحقیق از پیش قابل حدس بوده و مناسب بود نویسنده به سطح عمیق تری از معنای ذهنی دست می‌یافت.
 - (استفاده) از چارچوب مفهومی این تحقیق برای تحقیق حاضر استفاده شده است.

پیشینه تحقیق

□ مثال: مطالعه پدیدارشناختی زائران چنار خونبار قزوین

□ تفکیک با قالب

■ الف. مقالات

■ ب. کتاب ها

□ تفکیک با نویسنده

■ محمدی (۱۳۹۰) ...

■ احمدی (۱۳۸۹) ...

■ جوادی (۱۳۹۹) ...

■ صمدی (۱۳۶۶) ...

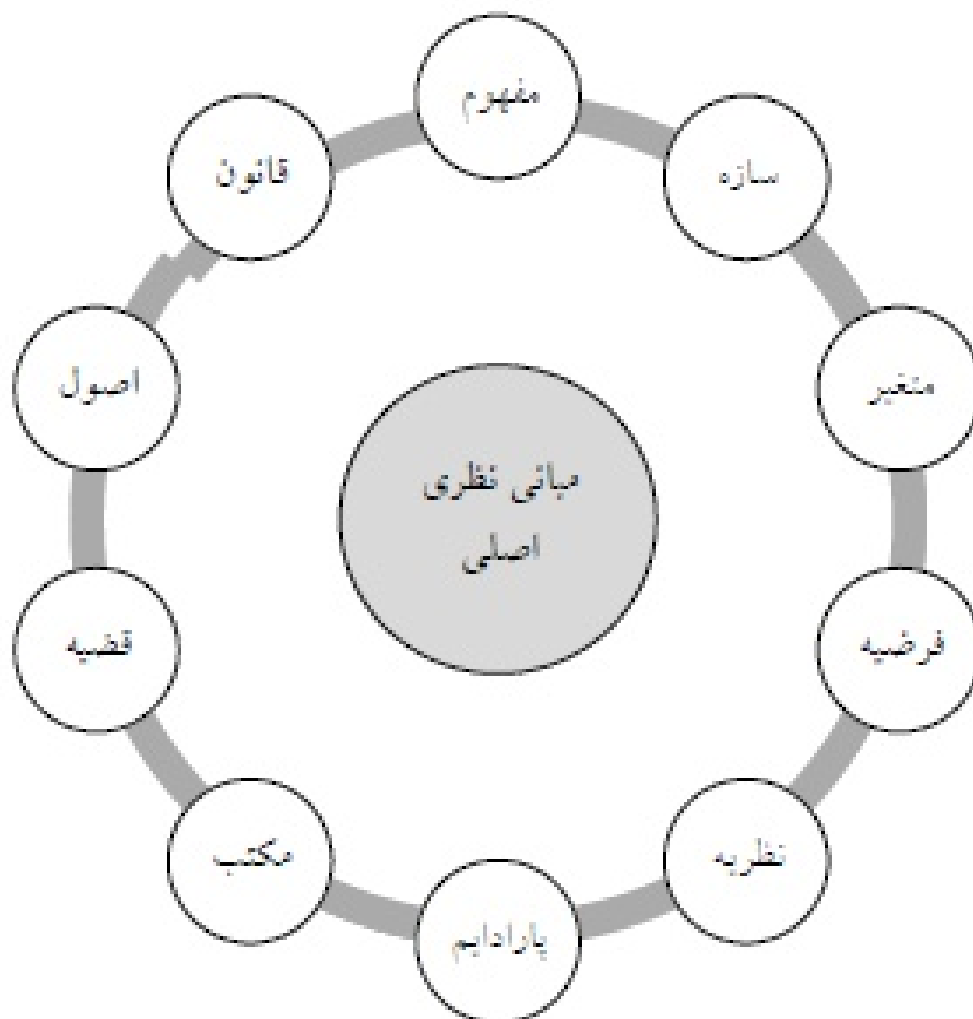
پیشینه نبود، نگرد نیست!

□ از آوردن عباراتی مانند «هیچ پیشینه ای وجود ندارد و...» خودداری شود و پژوهشگر به خواننده این اجازه را بدهد تا خود او به این نتیجه برسد. اصرار بر فقدان پیشینه در ابتدای این بخش، ممکن است خواننده را به این ذهنیت برساند که نویسنده بدون جستجوی کافی و صرفاً با تاکیدات زیاد، سعی در اثبات مدعای خود دارد.

۷. میان‌نی نظری

(تعریف مفاهیم، چارچوب مفهومی،
نظریه‌ها، چارچوب نظری، فرضیه)

□ منظور از مبانی نظری، مباحث نظری است

□ چارچوب مفهومی

- «یک مدل مفهومی می‌کوشد جهان اجتماعی را بر حسب آرایشی از مفاهیم مرتبط یا یک طرح مفهومی نمایش دهد» (بلیکی، ص ۲۲۱)

مثال چارچوب مفهومی

□ تعریف مفهوم:

■ فرهنگ عبارت است از معرفت مشترک افراد یک جامعه

□ چارچوب مفهومی:

■ عقاید

■ ارزش ها

■ هنجارها، نمادها، فناوری مادی، فناوری اجتماعی

مثال چارچوب مفهومی

□ چارچوب مفهومی ارتباطات

■ ادراک معنا توسط فرد الف

■ انتقال پیام از فرد الف به فرد ب

■ دریافت معنا توسط فرد ب

□ چارچوب مفهومی پرستاری در اسلام

■ چهار مفهوم انسان، سلامت، محیط و پرستاری

چارچوب نظری (در تحقیق کمی)

- «یک مدل نظری حاوی مفاهیم و ایده های تبیینی است که به پدیده خاصی مربوط می شوند. این مدل منبعی برای فرضیه های خاصی است که می توان آنها را در جریان پژوهش آزمون کرد» (بلیکی، ص ۲۲۱).
- نظریه ها / چارچوب نظری / فرضیه ها / مدل تحقیق

۸. فرضیه تحقیق

مدرسہ دارالعلوم دیوبند
@mroyesh رویش

□ فرضیه = فرض وجود رابطه

□ فرضیه کجا لازم است؟

■ رویکرد اول: در تحقیقات کمی همیشه و در تحقیقات کیفی وقتی که به دنبال تبیین رابطه است (لذا در توصیفی محض لازم نیست)
□ فایده: توجه دقیق به گزاره ای که باید بررسی شود

■ رویکرد دوم: در تحقیقات کمی (یک تحقیق کیفی نهایتاً پیش‌بینی نظری دارد)
□ کار تحقیق کمی آزمون فرضیه است

□ مثال: مطالعه عوامل موثر بر طلاق

- فرضیه (مبتنی بر چارچوب نظری): به نظر می رسد استفاده از شبکه اجتماعی اینستاگرام با طلاق رابطه معنادار دارد

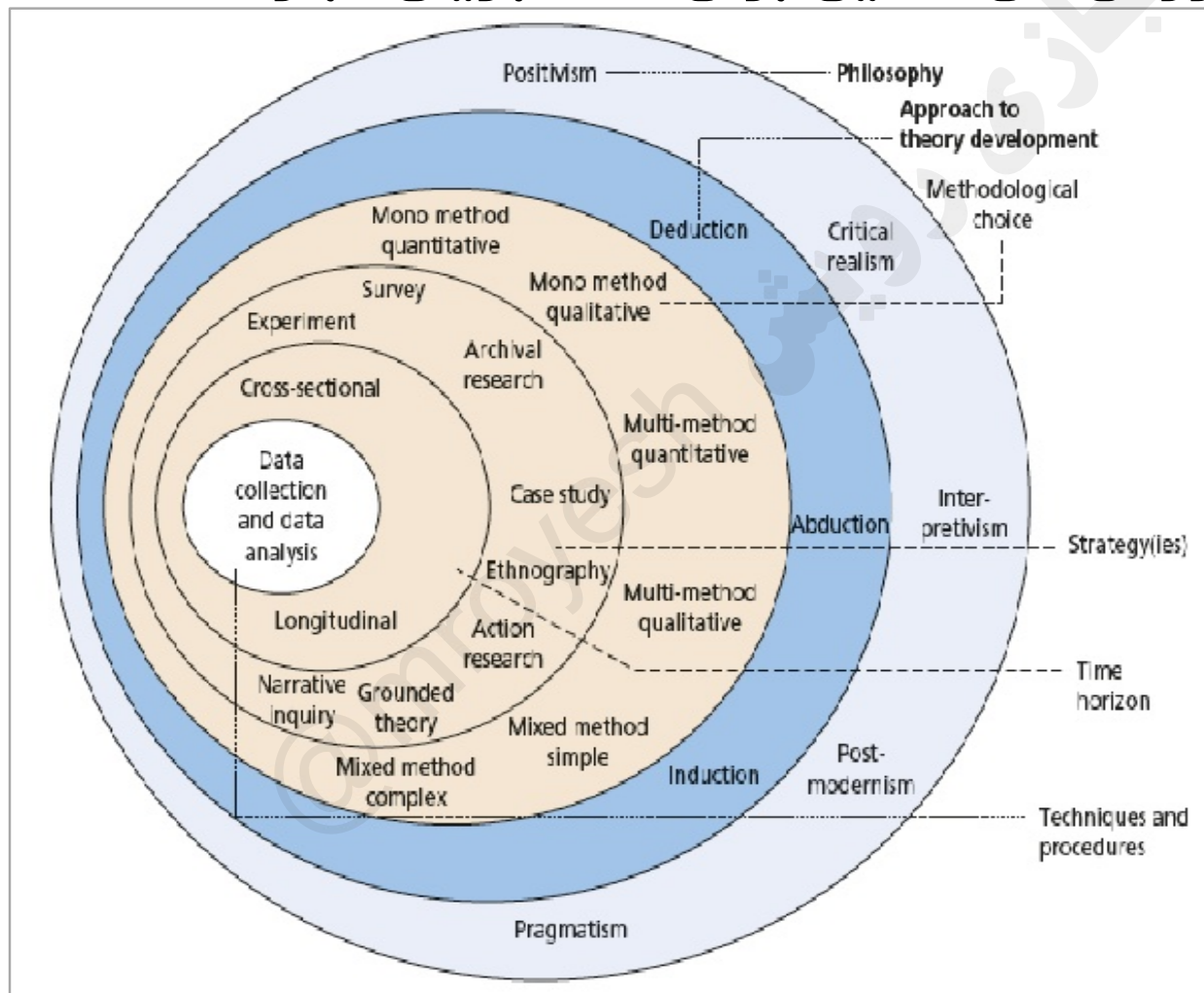
@mroyesh

٩. روش تحقیق

روش تحقیق

□ پیاز پژوهش

■ ساندرز در کتاب روش‌های تحقیق برای دانشجویان تجارت

□ دکتر حقیقت

ردیف	معانی روش	برابر انگلیسی ^۱	توضیح
۱	روش معرفت	method	تاریخی، نقلی، فلسفی، شهودی، تجربی
۲	روش استدلال	method	قیاسی، استقرایی - لمی، انی - و ...
۳	روش‌ها یا فنون گردآوری اطلاعات	technique	مشاهده، پرسشنامه، مصاحبه، کتابخانه‌ای
۴	روش تحلیل داده‌ها	research method	کلاسیک یا آماری
۵	سطح تحلیل	research method	توصیفی (به معنای عام و شامل: توصیفی محض، توصیفی تحلیلی، توصیفی علی، توصیفی نقدی)، هنجاری
۶	نوع نگاه به موضوع	research method	پدیدارشناسانه، ساختارگرایانه، هرمنوتیکی و ...
۷	روش‌شناسی	methodology	در این معنا، روش‌شناسی به عنوان دانشی درجه دوم قرار دارد که از دیدگاهی بالاتر به روش‌های تحقیق به عنوان دانشی درجه اول می‌پردازد.

پیشنهادی □

انواع	سطح روشی پژوهش
تجربی، عقلی، شهودی، نقلی	نگاه کلی پژوهش
اثبات‌گرایی، تفسیری، انتقادی، پست‌مدرنیسم، رئالیسم انتقادی حکمت صدرایی	مبنای فلسفی پژوهش
بنیادی، کاربردی، توسعه‌ای	هدف پژوهش
کمی، کیفی، ترکیبی	رویکرد پژوهش
اسنادی، میدانی، آزمایشگاهی	نوع پژوهش
توصیفی محض، توصیفی تبیینی (علی)، توصیفی تفهیمی (دلیل)، توصیفی تحلیلی (پیامدها)، توصیفی نقدی، هنجاری (تجویزی)	جهت‌گیری پژوهش
پیمایش نشانه‌شناسی، پدیدارشناسی، نظریه داده بنیاد (گرند تئوری)، تحلیل روایت، مطالعه موردی، اقدام پژوهی، تحلیل گفتمان، تحلیلی منطقی (روش‌شناسی مطالعات دینی، قراملکی، ص ۲۵۴)	استراتژی پژوهش
پرسشنامه، مصاحبه، مشاهده، اسناد	شیوه گردآوری داده‌ها
«تحلیل مبانی معرفتی، تحلیل لوازم منطقی (دلالت پژوهی یا استنتاج)، تحلیل مفهومی، تحلیل گزاره‌ای» (قراملکی)، روش‌شناسی بنیادین، کدگذاری و مضمون‌بندی (تحلیل مضمون)، کدگذاری و مقوله‌بندی (گرند تئوری) و ...	شیوه تحلیل داده‌ها
استدلال آوری: استقرا، قیاس، تمثیل، ترکیبی	

روش گردآوری داده ها

□ روش گردآوری داده ها معمولا به یکی از این سه شیوه است:

1. مطالعه اسنادی

2. مصاحبه

■ ساختاریافته یا بسته: سوالات دقیقا مشخص است. در تحقیقات کمی از این نوع مصاحبه همراه با ابزار پرسشنامه استفاده می شود.

■ نیمه ساختاریافته

■ ساختار نیافته یا باز: در تحقیقات کیفی از این نوع مصاحبه استفاده می شود. در تحقیق قوم نگارانه، مصاحبه در نهایت گشودگی است و حتی زمان و مکان مصاحبه نیز می تواند بدون هماهنگی قبلی باشد.

3. مشاهده

■ مشارکتی: پژوهشگر همانند یک کنشگر، در میدان حضور مستقیم می یابد

■ غیرمشارکتی: پژوهشگر در میدان حضور مستقیم نمی یابد

□ مصاحبه می تواند به روش گروه متمرکز (گروه کانونی یا فوکوس گروپ) نیز انجام

شود. در این روش، نمونه های نمایایی از جامعه تحقیق در یک گروه جمع و با هدایت

پژوهشگر به گفتگو می پردازند.

□ جامعه آماری (جمعیت آماری)، جامعه پژوهش

- جامعه آماری در تحقیق کمی یا جامعه پژوهش در تحقیق کیفی، به مجموعه افرادی اطلاق می شود که یافته های تحقیق قابل تعمیم بر آنهاست؛ هر چند در تحقیق کیفی به دنبال تعمیم نیستیم

روش نمونه گیری

□ پژوهشگر باید منطق نمونه گیری تحقیق خود را بیان کند
(چرا این افراد را انتخاب کرده است؟)

■ نمونه گیری هدفمند (نظری)

□ معمول در تحقیقات کیفی

□ پژوهشگر ویژگی های خاصی را از قبل مشخص می کند و سپس در میدان، به جستجوی آنها می گردد.

■ نمونه گیری گلوله برفی

□ درباره جوامع پنهان به کار می رود؛ بدین نحو که با یافتن یک نمونه، نمونه های دیگر از همان فرد سراغ گرفته می شود و این سیر، به صورت زنجیره وار ادامه می یابد.

■ نمونه گیری تصادفی

■ در تحقیقات کمی انتخاب افراد صرفاً از روی تصادف بوده است.
نمونه گیری تصادفی گاه همراه با نمونه گیری طبقه ای است؛ بدین معنا که نخست گونه شناسی، انجام شده و سپس در هر گونه، به

حجم نمونه

- در تحقیقات کیفی معمولا نمونه گیری تا اشباع داده ها ادامه می یابد؛ یعنی تا جایی که نمونه های جدید، داده جدیدی اضافه نکنند.
- در تحقیقات کمی، تعداد نمونه های آماری، معمولا بر اساس فرمول کوکران انجام می شود.

روش تحلیل داده ها

- تحلیل داده های کیفی معمولا شامل دو دور کدگذاری است که می تواند با تکنیک های متفاوتی انجام شود. سالدانا در کتاب «راهنمای کدگذاری برای پژوهشگران کیفی» روش های متفاوتی را برای کدگذاری مطرح کرده است.
- نرم افزار مکس کیو

فصل بندی تحقیق

نمونه استاندارد

1. کلیات (طرحنامه)
2. پیشینه و مبانی نظری: تعریف مفاهیم / چارچوب مفهومی / نظریه (در تحقیق کمی: چارچوب نظری / فرضیه / مدل تحقیق)
3. روش تحقیق
4. یافته های توصیفی و تحلیلی (تجزیه و تحلیل یافته ها)
5. جمع بندی و نتیجه گیری
 - پیشنهادها
 - فهرست منابع

□ در فصل ۴ (تجزیه و تحلیل یافته ها) به سوالات فرعی پاسخ داده می شود

زمان بندی تحقیق

مدرسہ امرویش
@mroyesh

□ نمودار گانت (گانت چارت، Gantt Chart)

زمان اجرا به ماه												زمان کل (ماه)	شرح فعالیت	ردیف
۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱			
												۱	جمع آوری ادبیات پیشینه و مبانی نظری	۱
												۳	جمع آوری داده ها	۲
												۳	تجزیه و تحلیل یافته ها و بحث و نتیجه گیری	۳
												۲	تجزیه و تحلیل گزارش تحقیق	۴

جدول زمان‌بندی انجام طرح (در زمان‌های مشخص شده انجام فعالیت‌های زیر الزامیست)

فعالیت	زمان (ماه)												
	اول	دوم	سوم	چهارم	پنجم	ششم	هفتم	هشتم	نهم	دهم	یازدهم	دوازدهم	
سمینار اول پیشرفت رساله													
سمینار دوم پیشرفت رساله													
سمینار سوم پیشرفت رساله													
جلسه پیش دفاع از طرح													
دفاع رساله													

بودجه بندی تحقیق

۵) هزینه‌ها (Budget's):

۱-۵) هزینه‌های پرسنلی:

ردیف	نوع فعالیت	تعداد افراد	ساعات کار هر فعالیت	حق الزحمه در ساعت	جمع
۱	مطالعات مقدماتی و مدیریت پروژه	۲	۱۰۰	۳۰/۰۰۰	۳/۰۰۰/۰۰۰
۲	جمع آوری اطلاعات و اجرای جلسات	۴	۸۰۰	۳۰/۰۰۰	۱۸/۰۰۰/۰۰۰
۳	اپراتوری و تایپ	۲	۱۵۰	۳۰/۰۰۰	۴/۵۰۰/۰۰۰
۴	آنالیز آماری	۱	۲۰۰	۳۰/۰۰۰	۶/۰۰۰/۰۰۰
۸	گزارش و استخراج مقاله	۲	۳۰	۱۰۰/۰۰۰	۳/۰۰۰/۰۰۰
جمع هزینه‌های پرسنلی (ریال)					۴۰/۵۰۰/۰۰۰

۲-۵) هزینه آزمایشات و خدمات تخصصی:

(هزینه‌های آزمایشات و خدمات تخصصی که توسط مؤسسات دیگر انجام می‌گیرد.)

ردیف	موضوع آزمایش	مرکز سرویس دهنده	تعداد کل دفعات	هزینه برای هر دفعه	جمع
۱					
۲					
جمع هزینه آزمایشات و خدمات تخصصی (ریال)					

منابع تحقيق

-
- فهرست منابع مورد استفاده در تحقیق
 - فهرست منابع مورد استفاده در طرحنامه

@mroyesh

و غیره!

استناددهی و منبع نویسی

□ استناددهی رایج:

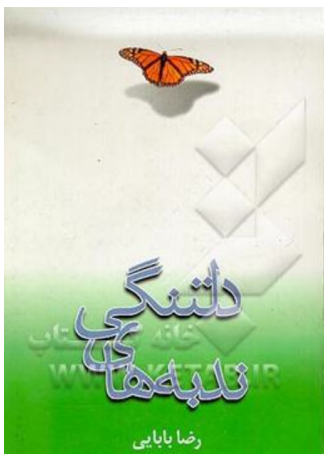
■ APA (انجمن روانشناسی امریکا، American psychological associations)

■ درون متنی

□ مثال:

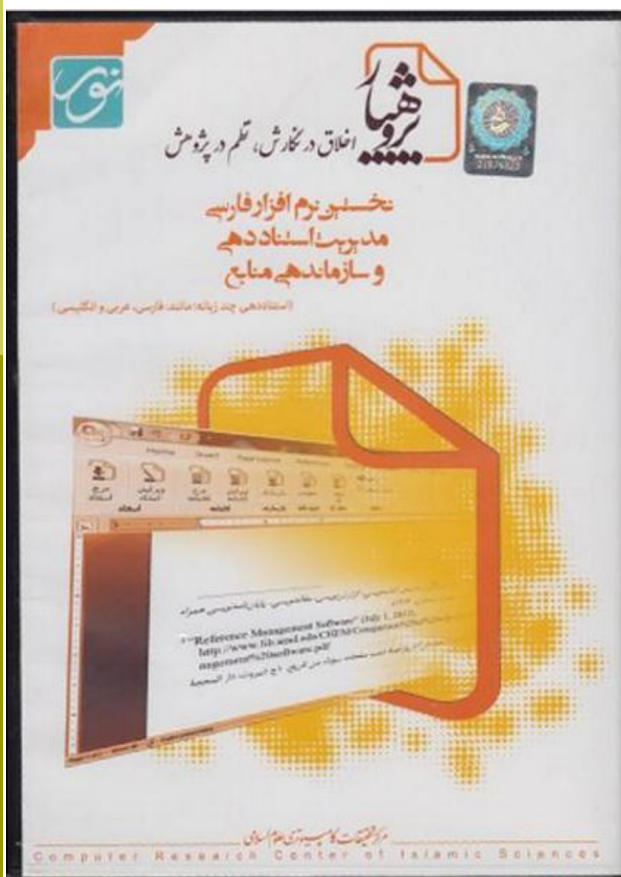
■ در متن: (بابایی، ۱۳۹۹، ج ۱، ص ۱۹)

■ در فهرست منابع: بابایی، رضا، ۱۳۹۹، ندبه های دلتنگی، قم، نشر موعود

استناددهی و منبع نویسی

- نرم افزارهای مدیریت استناد: اندنوت، زوترو، پژوهیار
 - افزودن خودکار برخی کتب و مجلات به بانک اطلاعاتی با یک کلیک
 - افزودن استناد و ایجاد فهرست منابع با یک کلیک
 - نظم و تطابق استناددها با فهرست منابع

□ مهارت های لازم برای نگارش علمی:

■ فیش‌نویسی، پاراگراف‌نویسی، ویراستاری، استناددهی و ...

@mroyesh

□ و سلام بر تو (عج)

